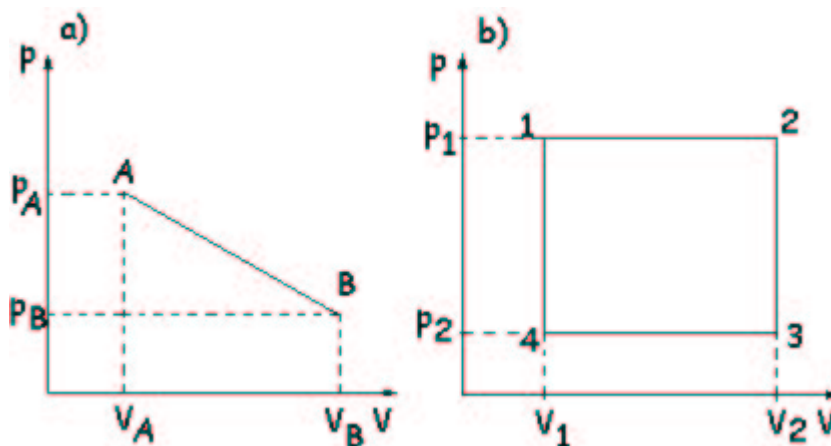

4. cvičení

- Z nádoby uniklo za krátkou dobu určité množství plynu. Tlak klesl z $p_1 = 150$ kPa na hodnotu $p_2 = 105$ kPa. Tento děj je adiabatický s $\kappa = 1,40$. Zbýlý plyn v nádobě potom přijímal teplo, až se jeho teplota zvětšila na původní hodnotu. Určete v procentech změnu hustoty plynu.
- Ideální plyn se rozpíná tak, že s rostoucím objemem tlak lineárně klesá (viz pV diagram na obr. 1a). Přitom platí $p_B = p_A/8$, $V_B = 4,5V_A$.
  - Vyjádřete absolutní termodynamickou teplotu plynu jako funkci objemu pro děj $A - B$.
  - Určete objem V_1 , při kterém je teplota plynu největší.
- Ideální plyn prošel kruhovým dějem 12341, jehož diagram je na obrázku 1b). Ve stavu 1 mají stavové veličiny hodnoty $p_1 = 4 \cdot 10^6$ Pa, $V_1 = 4$ dm³. Dále je $V_2 = 3V_1$ a $p_2 = p_1/2$. Vypočítejte práci během jednoho cyklu a účinnost.

Obrázek 1:

- V nádobě tvaru válce s podstavou $S = 160$ cm² je píst o hmotnosti $m = 6$ kg, který uzavírá ideální plyn o teplotě $T_0 = 300$ K. Píst je ve výšce $h_0 = 40$ cm nad dnem nádoby. Atmosférický tlak je $p_A = 100$ kPa. Po zahřátí plynu v nádobě vnějším tepelným zdrojem se píst posune do výšky $h = 45$ cm na dnem. Určete výslednou teplotu plynu.
- Válec s průřezem $S = 20$ cm² je uzavřen pístem o hmotnosti $m = 8$ kg. Ve válci je helium o teplotě $t_1 = 27$ °C a píst je ve výšce $h_1 = 11,2$ dm. Kolik tepla musíme plynu odebrat, aby výška pístu klesla na $h_2 = 8,96$ dm? Atmosférický tlak je $p_A = 100$ kPa a měrná tepelná kapacita helia při konstantním tlaku $c_p = 5,23$ kJ/kgK.